

ZPRAVODAJ JIHOČESKÝCH BOTANIKŮ

Jihočeská pobočka České botanické společnosti

České Budějovice

Číslo 56

květen 2003

Zpráva o činnosti

Ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích uspořádala pobočka celkem 3 přednášky:

- 19.01.2002 – mgr. Jiří Guth, dr. Tomáš Kučera, mgr. Václav Novák, ing. Jiří Wimmer:
Problémy a zkušenosti z mapování biotopů pro projekt NATURA 2000
v jihočeském kraji – diskusní seminář.
- 23.02.2002 – Pavel Křivka: Letní aspekt v květeně pohoří Tien – san.
- 23.03.2002 – Výroční členská schůze pobočky spojená s přednáškou:
mgr. Jan Suda: Flóra a vegetace Kréty

Dne 30.11.2002 se uskutečnila beseda na téma „Novinky letošní botanické sezóny.

Pro členy a spolupracovníky uspořádala pobočka následující exkurse:

- 13.04.2002 – Exkurse do okolí Hrdějovic a Hosína (ve spolupráci s BF JU)
- 03.05.2002 – 05.05.2002 – Za pampeliškami na Dačicko
- 09.08.2002 – 11.08.2002 – Floristický průzkum Dačicka
- 07.12.2002 – Exkurse do okolí Hosína a Borku (ve spolupráci s BF JU)

V uplynulém období spolupracovala pobočka jednak s dr. Slavikem při doplňování Fytokartografických syntéz ČR a jednak s celou řadou autorů Květeny ČR, 7. svazku. Zvláště úspěšná byla spolupráce s dr. Štěpánkem a dr. Trávníčkem při zjišťování výskytu druhů rodu *Taraxacum*. Ve shromážděném bohatém herbářovém materiálu bylo z území jižní části Čech celkem dokladováno 92 druhů z 5 sekcí.

Pobočka vydala 55. číslo Zpravodaje jihočeských botaniků.

V podzimním období se členové pobočky podíleli na zpracování výsledků floristických kursů v Táboře a v Českých Budějovicích.

Od ústředí obdržela jihočeská pobočka dotaci 1 500,- Kč, která částečně pokryla výdaje na poštovné. Další nutné výdaje pobočky byly uhrazeny z jiných zdrojů.

K 4.12.2002 měla pobočka celkem 110 pracovníků, z toho 71 členů České botanické společnosti a 39 spolupracovníků.

Činnost pobočky v uplynulém období řídil výbor ve složení:

- předseda – dr. Milan Štech
místopředseda – Václav Chán
jedenatel – ing. Leoš Lippl
hospodář – mgr. Jaromír Švarc
členové – dr. Ludmila Kirschnerová
ing. František Procházka
dr. Božena Šerá
dr. Vojtěch Žíla
ing. Martin Lepší

V Českých Budějovicích dne 10.12.2002

Milan Štech, Leoš Lippl

Zpráva z výroční členské schůze

Dne 15.3.2003 se konala v přednáškovém sále Jihočeského muzea v Českých Budějovicích výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti. Schůze se zúčastnilo 28 členů a spolupracovníků pobočky a 2 hosté. Po zahájení schůze předsedou dr. Milanem Štechem uctili účastníci památku zemřelého člena ing. Pavla Doležala. Prvým bodem programu byla zpráva o činnosti pobočky v roce 2002. Následně seznámil předseda dr. Milan Štech zúčastněné s návrhem plánu činnosti pro rok 2003. Pan Václav Chán v krátkosti seznámil přítomné s hospodařením pobočky v roce 2002. **Protože neustále stoupají náklady na poštovné a na tisk Zpravodaje jihočeských botaniků navrhli členové výboru zavést členský příspěvek ve výši 30,- Kč.** Na závěr byli členové pobočky a spolupracovníci seznámeni s knižními novinkami v roce 2002. Po diskusi následovala přednáška ing. Františka Procházký „Variabilita našich druhů orchidejí a její hodnocení“.

V. Hans seznámil přítomné s poslední verzí nálevové databáze jihočeské pobočky a poskytl program zájemcům. Další zájemci o uvedenou databázi se můžou obrátit na V. Hanse – AOPK ČR, nám. Přemysla Otakara II 34, Č. Budějovice, 370 01, tel. 386359750, email hans@cbu.aopk.cz nebo M. Štecha – Biologická fakulta JU, Branišovská 31, Č. Budějovice, tel. 387772373, email: stech@bf.jcu.cz (Čechova 54, Č. Budějovice, 370 04, tel. 387331312).

Členské příspěvky zasílejte na adresu jednatele pobočky: Leoš Lippl, Rudolfovská 509, České Budějovice, 370 01. Lze je zaplatit i na exkursích.

Mapování výskytu návesní květeny

V mapování druhů návesní květeny pan Václav Chán stále pokračuje a znovu žádá všechny o sdělení, ve kterých obcích se nacházejí některé z druhů uvedených v čísle 51 Zpravodaje jihočeských botaniků. Informace o návesní květeně zasílejte prosím na adresu: **Václav Chán, dr.J.Fifky 867, Strakonice, 386 01.** tel. 383325169. Každému vašemu údaji bude věnována pozornost.

Verbena officinalis – sporýš lékařský

Exkurse

Pro letošní rok připravil výbor pobočky několik exkursí zaměřených na poznávání jihočeské květeny. Upozorňujeme zájemce, že pozvánky s podrobnými údaji o jednotlivých akcích budeme podobně jako v letech minulých zasílat jen předběžně přihlášeným. Příloženou přihlášku zašlete obratem na adresu jednatele **Leoše Lipla, Rudolfovská 509, České Budějovice, 370 01, tel. 387411602. Zájemci o exkursi na pampelišky, ať se hlásí přímo panu Chánovi, Dr. J. Fify 867, Strakonice, 386 01, tel 383325169.**

Program exkursí

1. Za pampeliškami na Novobystřicko *16.05.2003 - 18.05.2003*

Exkursi povedou Václav Chán a dr. Vojtěch Žila. Pravděpodobný sraz přihlášených účastníků bude v pátek 16.5.2003 večer na ubytovně Lesů ČR v Českém Rudolci, kde bude také zajištěno ubytování účastníků. Exkurse budou řešeny přesuny osobními auty, počet účastníků je proto omezen počtem volných míst.

2. Floristický průzkum Novobystřicka *6.06.2003 – 8.06.2003*

Exkursi povede dr. Milan Štech. Sraz přihlášených účastníků v pátek 6.6.2003 večer na ubytovně Lesů ČR v Českém Rudolci, kde je také zajištěno ubytování účastníků. Exkurse budou řešeny přesuny osobními auty, počet účastníků je proto omezen počtem volných míst.

3. Exkurse na obnažená rybníční dna na Blatensku *červen 2003*

Termín a sraz budou upřesněny přihlášeným účastníkům podle momentální situace.

4. Floristický průzkum Novobystřicka *8.08.2003 – 10.08.2003*

Sraz účastníků v pátek 8.8.2002 večer na ubytovně Lesů ČR v Českém Rudolci, kde je také zajištěno ubytování účastníků. Exkurse budou řešeny přesuny osobními auty, počet účastníků je proto omezen počtem volných míst.

5. Botologická exkurse *září 2003*

Exkursi povede dr. Vojtěch Žila. Bude věnována sběru a poznávání jednotlivých druhů rodu *Rubus*. Exkurse bude řešena s přesuny osobními auty, a proto je počet účastníků omezen počtem volných míst v autech. Termín bude upřesněn.

Výročí významných osobností jihočeské botaniky

V této rubrice chceme vzpomenout na význačné botaniky, kteří v minulosti v jižní části Čech pracovali a jejichž jména pomalu upadají v zapomenutí.

V letech 1922 – 1938, kdy floristický výzkum v Čechách organizoval Josef Rohlena, patřil k jeho spolupracovníkům i František Hrobař (1893 – 1985), od jehož narození (2. června) uplyne již 110 let. Později se František Hrobař přistěhoval do Jindřichova Hradce a věnoval se floristickému výzkumu na Jindřichohradecku a Třeboňsku. Byl zaslužitým členem ČSBS.

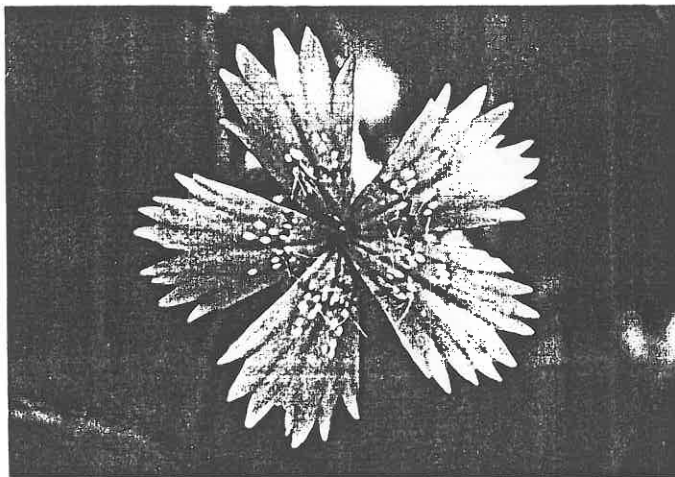
Letos uplyne již 30 let (20. června) od úmrtí významného regionálního pracovníka, tábořského floristy, ochránáře a popularizátora tábořské přírody RNDr. Antonína Zbyška Hnízda (1906 – 1973). Jeho četné články z floristické a ochránářské tematiky najdeme především v dřívějším přírodovědeckém časopise *Věda přírodní*.

V letošním roce (6. července) tomu bude již deset let, kdy nás opustil významný český botanik a dlouholetý člen naší pobočky doc. RNDr. Vladimír Skalický, CSc. (1930 – 1993).

Václav Chán

Jubilea

Z členů a spolupracovníků jihočeské pobočky se v letošním roce dožije významného životního jubilea jen paní mgr. Jitka Kovářiková (nar. 31.12.1953). Výbor pobočky jí při této příležitosti děkuje za její práci při výzkumu šumavské květeny a přeje jí do dalších let především pevné zdraví a hodně úspěchů v práci.

Dianthus deltooides – hvozdík kropenatý

Zemřel Pavel Doležal (1968 – 2002)

Když mě v roce 1985 požádal můj spolužák Zdeněk Kraška, abych botanicky zpracoval některá území na Dačicku, netušil jsem, že mne seznámí s Pavlem Doležalem, člověkem se značným rozhledem v přírodních vědách a s obrovskou šíří zájmů.

Tenkrát jsme začali pracovat na vyhlášení CHPV Toužinské stráně. Pavel, ač ornitolog, dokázal poznat hodnotu tohoto území a dokázal na referátu životního prostředí Okresního národního výboru v Jindřichově Hradci (i přes nesouhlas MNV v Dačicích) prosadit jeho vyhlášení. Stejný cit prokázal i v případě Mutenské obory nebo Dubové stráně. Bohužel ne vše šlo snadno, a tak celá řada jim navrhovaných lokalit byla zničena dřive než se je podařilo vyhlásit za chráněná území. Pavlova láska k přírodě se projevovala nesmírnou obětavostí, ať to již bylo nekonečné vysazování křovinného lemu na Toužinských stráních (celkem 5x, buď keře někdo polámal nebo byly na podzim vyorány) nebo pravidelné kosení těchto porostů. Kosit odcházel vždy brzy ráno, kolem páté, než odešel do práce a večer po práci pokračoval. Když v roce 1986 místní zemědělci odvodnili a rozoraly sice malý, ale bohatý mokřad, Pavel se chopil iniciativy a svedl vodu z potoka stružkami do sousední louky a založil mokřad nový, který existuje dodnes a za těch 17 let se stal ostrůvkem některých cenných vlhkomilných druhů.

Pavlův obrovský zájem o poznání přírody ho nutil učit se stále nové a nové věci, pronikat i do jiných oborů než byla ornitologie. Začal se věnovat studiu obojživelníků, a to s takovou bravurou, že během dvou let byl nejen schopen jejich přesného určování, ale zároveň znal většínu cennějších lokalit jejich výskytu na Dačicku.

Další obětí se stala botanika. V prvopočátcích mi v dopisech posílat běžné druhy k určení. Protože exempláře přicházely značně poškozeny (někdy jsem suché rostliny skládal jako puzzle) a navíc osobní pohovor a vysvětlení znaků dá víc než pouhý dopis, doporučil jsem Pavlovi kontaktovat pana mgr. Švarce v Třešti. Od té chvíle, kdy Pavel získal blízký a snadno dostupný zdroj informací začaly jeho botanické vědomosti růst geometrickou řadou. Floristickými znalostmi předčil mnohé studenty přírodovědeckých fakult.

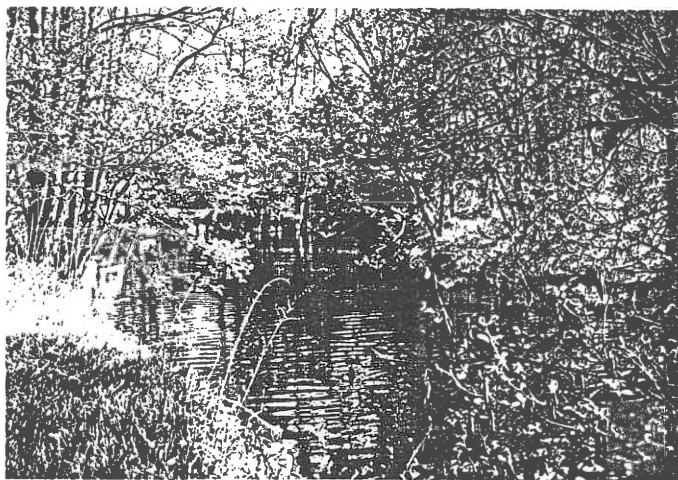
Od ledna 2003 měl Pavel nastoupit jako pracovník odboru životního prostředí na Městském úřadu v Dačicích. Příroda Dačicka měla získat člověka, jehož rozhodování by bylo vedeno citem a láskou k ní. Osud však chtěl jinak. Namrzlá silnice na mostku u Hříšice poslala Pavla na věčnou cestu bez návratu. Ochrana přírody i botanika ztratily oddaného člověka, který mohl v životě ještě mnoho dokázat.

Pavel se narodil 14. května 1968 v Dačicích. Po ukončení základní školní docházky v roce 1982 nastoupil ke studiu na Střední průmyslovou školu v Českých Budějovicích, kde vystudoval obor Výpočetní a řídicí systémy. Po maturitě v roce 1986 začal pracovat jako programátor ve výpočetním středisku v Jindřichově Hradci. Po návratu ze základní vojenské služby (1989) nastoupil do PKD Slavonice jako dělník na obráběcích strojích. V září 1996 přešel do nového zaměstnání (VaK), kde pracoval na čistírně odpadních vod v Dačicích. Během této práce dálkově vystudoval Zemědělskou fakultu Jihočeské university v Českých Budějovicích. Studium úspěšně zakončil v roce 2002 a nastoupil na Referát životního prostředí Okresního úřadu v Jindřichově Hradci, odkud měl po zrušení okresního úřadu přejít na Městský úřad v Dačicích.

Euonymus europaea – brslen evropský

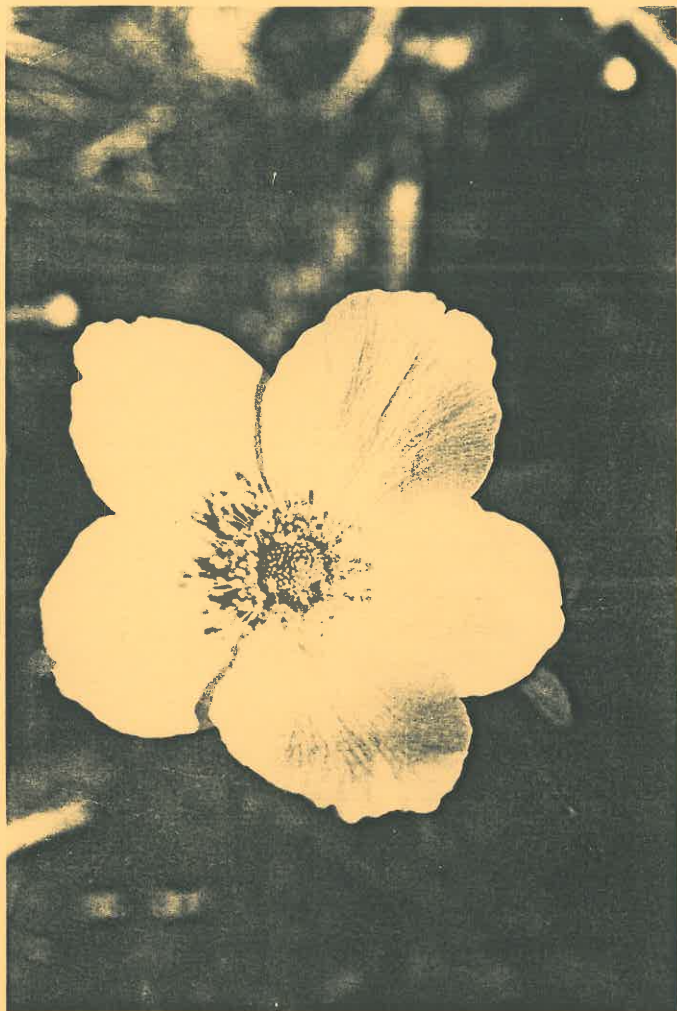

Řeka Dyje pod Mutenskou oborou

Přihlášky

1. *Za pampeliškami na Novobystřicko* 16.05.2003 - 18.05.2003
Domluva s panem V. Chánem.
a/ přijedu autem a jsem schopen přepravitosob.
b/ přijedu hromadnými dopravními prostředky.
c/ nezúčastním se
2. *Floristický průzkum Novobystřicka* 06.06.2003 - 08.06.2003
a/ přijedu autem a jsem schopen přepravitosob.
b/ přijedu hromadnými dopravními prostředky.
c/ nezúčastním se
3. *Obnažená dna Blatenských rybníků* červen 2003
a/ přijedu autem a jsem schopen přepravitosob.
b/ přijedu hromadnými dopravními prostředky.
c/ nezúčastním se
4. *Floristický průzkum Novobystřicka* 08.08.2003 - 10.08.2003
a/ přijedu autem a jsem schopen přepravitosob.
b/ přijedu hromadnými dopravními prostředky.
c/ nezúčastním se
5. *Batologická exkurse* září 2003
a/ přijedu autem a jsem schopen přepravitosob.
b/ přijedu hromadnými dopravními prostředky.
c/ nezúčastním se

Vhodné zatrhněte

Anemone sylvestris – sasanka lesní

ZPRAVODAJ JIHOČESKÝCH BOTANIKŮ – vydává jihočeská pobočka České botanické společnosti v Českých Budějovicích pouze pro své členy a spolupracovníky. Redakčně připravili Václav Chán, Milan Štech, Martin Lepší a Leoš Lippl. Počet výtisků 120. Květen 2003.